

11152930

6 III / e 60

SAVINJA

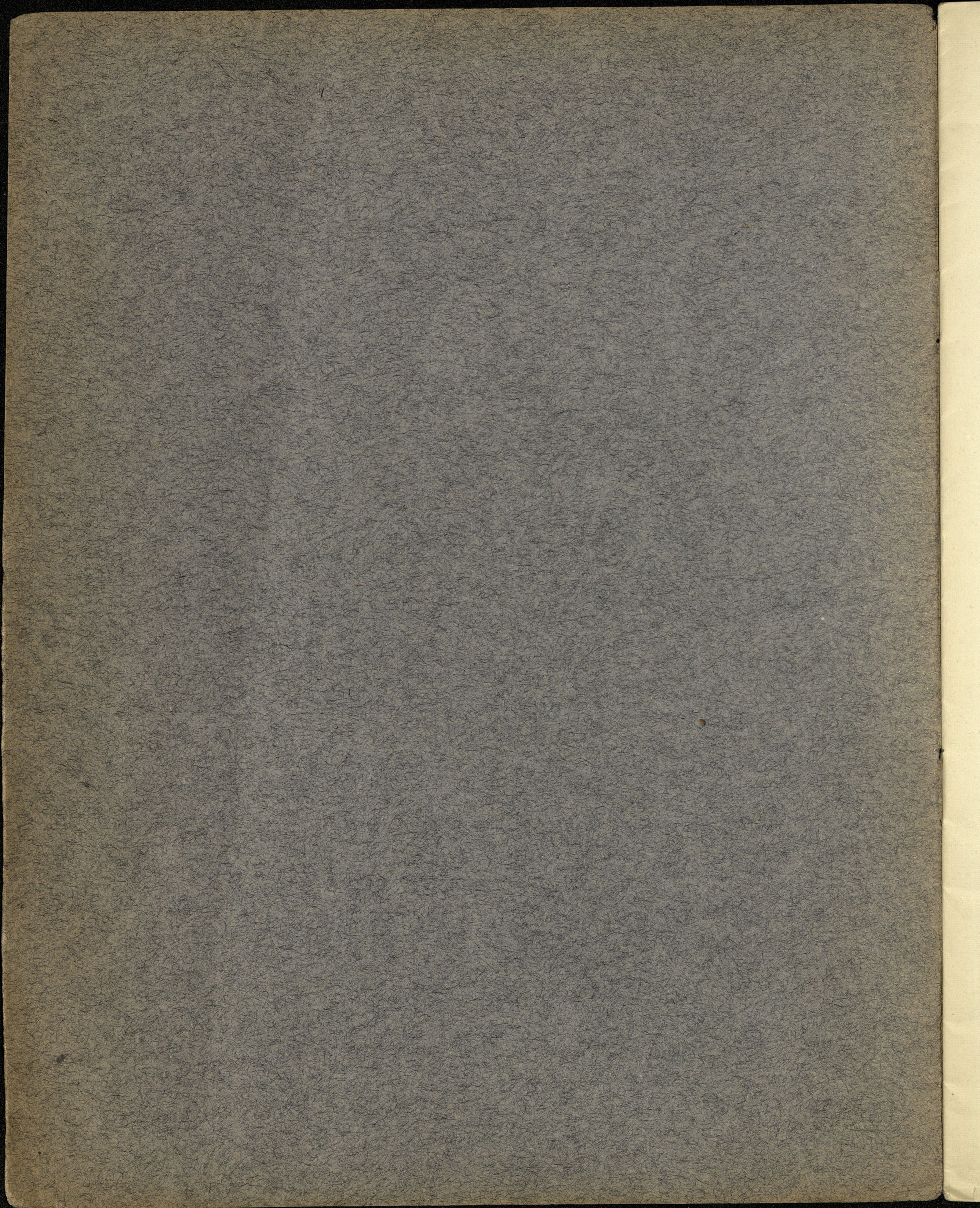
DIJAŠKE LEPOSLOVNE IN ZNANSTVENE VAJE

LETO 1.

ŠTEV. 1.

1914

V SVET

Danes je naš dan, ves svet, ves svet je naš dan.
Danes je naš dan, ves svet, ves svet je naš dan.
Danes je naš dan, ves svet, ves svet je naš dan.

112500

Pravda je naš dan, ves svet, ves svet je naš dan.
Pravda je naš dan, ves svet, ves svet je naš dan.
Pravda je naš dan, ves svet, ves svet je naš dan.

U 152930

a

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page. Some words are difficult to discern but appear to be in a Slavic language.]

U 152930

J. H. L.

V S V E T .

Danes je naš dan, ves svetel, ves krasen in zlat.

Naša mlada srca prepaja mehka toplota in v naših očeh se svetlikajo žarki mladega življenjskega solnca, nasi je objela naš lep svet mrzla zima.

In mi gremo! Gremo ponosno po beli široki cesti lepote, dolžnosti in bratoljubja - po oni cesti, ki je bila nedavno še stezica, katero so izhodili tisti svetli možje, ki jih imamo zapisane ne samo na kamnu in bronu, temveč tudi globoko v naših srcih.

Po tej cesti gremo in vriskamo, kajti mi smo danes veselja pijani in ne čutimo zime.

Mi vidimo ob cesti cvetoča drevesa, mi vidimo zelene dehte-če poljane, nerazorane njive, vidimo pojoče gaje in tam daleč pred nami tisto veliko gorško luč, ki nam sveti na poti in nas kliče k sebi in vabi brez besedi, a toplo in mehko, nas - Savince, ki smo se v duhu napili lepote sveta in življenja.

K tej luči hočemo, prav tja med njene tople žarke!

V "Savinji" si bomo podajali in stiskali roke, v "Savinji" odkrivali srce in "Savinja" bode tista svetla čista vez, ki nas bode vedno spajala k skupnemu delu in nam vžigala plamen v naših očeh in v našem srcu. "Savinja bode naš sveti škapulir, ki ga bomo nosili vedno na srcu in ki nam ostane svet in lep tja do konca mej našega življenja.

Pred nami so šli in za nami pojdejo isto pot.

Danes pa gremo mi Savinci.

Srce nam vriska in duša podrhteva veselja, razkrite so nam glave, odprto je naše srce, ko pošiljamo prvič v svet misli in besede, kijih je vzbudila v nas zlata naša življenjska pomlad.

Svobodin Semenev:

N A Š A P E S E M .

Po cesti stopamo
in glasno pojemo,
kaj nam pa hočejo,
če smo mladi.

Pogledi nam žaré
in lica nam goré
ke pesem pojemo
v pomladno noč.

Svobodin Semenov:

Š E V Č E R A J . . .

Še včeraj sem pesnil v trohejih,
tak toplih in mehkih sen
in Tobi, predraga, daljino
pošiljal pozdrav sem iskren.

A danes, ko spet si pri meni,
ko spet sem Ti gledal v oko
in srkal iz njega ljubezen,
le jambi iz srca mi vro.

Gojko:

V B E N E Š K I G O N D O L I !

Na desno, levo nad vodo
kipe palače pod nebo,
med njimi pa prav srčkana
v valovčkih plove gondola.

Še solnčni žarki nad vodo
San Marku dajejo slovo
in zgrne mrak, ko sen lahak
nad srčkano se gondolo.

Iz nje zajoka strune glas
v pomladni bajni tihi kras.
Pa zopet mir gre skoz večer
in tiho plove gondola...

Ej, ko bi gondoljer bil jaz
in zreti mogel Ti v obraz,
ti dušica, ti ljubica,
v beneški mali gondoli!!

Svobodin Semenov;

STAR I SROBOT.

Stari Srobot prileze iz koče. Pomenca si zaspane oči, pogleda k čistemu nebu in slastno vsrkava sveži žvakanji zrak.

"Hm, lepo vreme bo danes," se nasmehne insede počasi na klop ob zidu.

Star je že Srobot, osmi križ mu leze na hrbet, vendar je za svoja leta še precej krepak.

Tako sedi nekaj časa na klopi in puši kratko pipico. Zadovoljno puha dim v zrak in zre na gozdove nrove in travnike, ki so ležali pred njim...

Kar se odpro hišna vrata in iz koče stopi mlada ženska z otrokom na prsih. Ko zagleda starca sedečega, stopi k njemu in mu dá z osornim glasom:

"Že zopet lenarite in počivate, saj danes še ničesar niste storili. Naj prvo delajte, potem boste počivali. Menite, da se bova jaz in Janez potila, vi pa ležali tu na solncu?"

"Marička, pusti me, naj malo posedim na solncu. Star sem petinsedemdeset jih imam. Ko jih boš imela ti toliko, boš govorila drugače. Kako me vendar tepe s Teboj Bog na stare dni!"

"Kaj, tepe vas?" Tako tepen bi bil vsakdo rad. Toda ne delajte mi pridig!"

"Kaj sem ti storil, da me neprestano zbadaš?"

"Tako, še resnice bi ne smela govoriti? Cel dan jeste in počivate, ne delate pa ničesar."

"Včasih pa le primem za kako delo. Saj veš, da so me moči zapustile v zadnjem času, no in upam, da me Bog kmalu reši vseh sitnosti in trpljenja, Potem bo že boljše."

"Da, boljše bo za vas in za nas."

"Boljše, boljše!" vzdihne starec in zamrmra. "Bog moj, reši me kmalu!" Solza mu zdrsne po razoranem licu in pade v travo...

Iz hiše pride mladi Srobot z motiko na rami.

"Krompir grem okopavat."

"Kakor kaže, ga bo letos dovolj, a tudi lačnih trebuhov bo dovolj," pristavi žena.

"Že zopet...," zamrmra starec in pogleda sina. "Janez, glej, star sem in potreben počitka. Saj sam vidiš."

"Vidim," mu je pritrdil sin.

Marička pa pristopi k svojemu možu in mu dá poltiho:

"Poglej, stari je še dovolj močan. Kaj malega še lahko stori."

"I, kaj malega, zakaj pa ne?" odgovori Janez in odide s po-

vešano glavo na polje...

"Torej ste čuli? Spravite se na delo. Idite gori v hosto po dračje. Pa veliko naberite. Kaj bi vedno lenarili, ko lahko delate."

"Ti, Marička, danes mi je nekam čudno. Pusti, pusti, naj ostanem doma," poprosi starec s tihim glasom.

"Že zopet tisti jokavi izgovor! Kakor sem dejala, tako bo! Marička stopi v hišo, ne da bi pogledala starca..."

"Pa pojdem," reče stari Srobot, vstane s klopi in pograbi palico, ki je slonela ob zidu. S počasnimi koraki in sklonjeno glavo stopa po cesti, oprt ob palico.

Dan je lep, a v njegovi duši ni bilo lepega veselja.

Stopi s ceste in zavije v klanec. Ozka pot pelja skozi gozd. V vejah drobijo ptice svoje pesmi in rosne kapljice se lesketajo na smrekovih vejah kot biseri. Svež duh se širi po gozdu in daje starcu nekoliko novih moči.

Dolgo že hodi, ko ga začne moči zapuščati. Kolena se mu tresejo, in težko sope. Večkrat postane in se opre ob deblo drevesa. Le počasi se pomika dalje...

Nasproti mu pride ogljar, očrnel od oglja in pravi:

"Dobro jutro očka, kam ste pa namenjeni?"

Starec se vzdrami iz težkih misli in odgovori:

"Grem v hosto po dračja."

"Pa počasi greste, trudni ste, trudni" de ogljar, pogleda z usmiljenjem starca in nadaljuje svojo križevo pot.

Stari Srobot sede izmučen ob deblo ob poti. Že se misli vrniti, a zagleda v duhu osorni obraz Maričke in čuje zopet njene ostre besede. Dvigne se in stopa dalje. Noge so mu težke, komaj jih premika. Pot mu stopi na čelo, vse telo se mu trese. Zdi se mu, da hodi že celo večnost.

"Saj bi že moral biti v Grabnu, pomisli in lazi naprej, pa ide s poiti v gozd."

"Kako še dobro hodim." Toda koraki mu postajajo manjši in manjši, glava mu leze na prsi.

Tam dalje zadene z vso silo ob deblo,

Ves gozd mu zapleše pred očmi in zmanjka mu tal. Zazdi se mu, da ga pograbi nekdo za glavo in ga potisne k tlom.

Zvečer se vrača ogljar, glasno pojoč. Mesec le tuintam pro-
dre skozi gosto vejevje in razsvetljuje ogljarjevo pot. Ogljar
se je napil dobre dolenske kapljice, zato je malo okrogel in
vesel.

Naglo stopa, se ozira v luno in modruje:

"Ej, luna, lunica, ti si vedno enaka. Mi smo pa enkrat taki,
enkrat taki, ja, ja, enkrat..." Potem mu pa zastane beseda, kaj-
ti tam jarku zapazi nekaj črnega.

"Kaj pa to? zamrmra ogljar in podreza z gorjačo v tisto čr-
no stvar Mehko je. Potegne vžigalico iz telovnika, prižge ob
suknjo, posveti bliže in spozna starega Srobotu.

Vžigalica mu pade iz rok, strese ga po vsem telesu...

Svojo težko črno roko položi na starčevo čelo, in spozna ta-
koj da je mož mrtev. Prekriža se in pravi:

"V mladih letih si delal ko črna živina, zato da si zdaj na
stare dni trpel v lastni hiši. Zdaj boš imel vsaj mir!"

V Braslav:

K O J E B I L A L J U B A B O L N A .

Mrak je stopil preko hriba.
Ljuba moja bolna spava
v tihi sobici;
žalostna je vsa zemljica,
tiho plaka majka Sava,
tiho plakam jaz.

In nemirno srce moje
drobno prošnjo piše bogu:
Oj ti bže nad menoj,
slušaj slugo svojega:
deklici daj moje zdravje,
moji duši pokoj daj.

In uslišal bog je dobri
vroče moje prošnje:
ljubi moji dal je zdravje,
meni vrnil srčni mir.

Vneslav:

V E V E R I C A M L A D A . . .

Veeverica mlada
V logu je skakljala;
bila je vesela,
rada se igrala.

Skrita je lesica,
revico ujela;
s plenom na gostijo
zbežati hotela.

Pa prišel je lovec,
počil je lisico;
rane smrti rešil
mlado veeverico...

Svobodin Semenov:

V L A K O D Š U M E L J E . . .

Vlak odšumel je v črno noč
in jaz ostal sem sam,
kot potnik sred polja zmrzujoč
in nevedoč
ne kod, ne kam.

Mojmir:

M A R I C A .

Cvete v vrtu ograjenem
tulipan, dehti rese-da;
tiho stopa deva bleđa
med gredicami..

Trga Marica cvetlice,
trga, plete si jih v lase
pesem zliiva v mehke glase
med cvetlicami..

"O cvetice, le še kratko
bote mi v vrtu mi cvetele,
kmalu težko mi dehtele
bote za pokop!".

Tulipan in pa resedo
kmalu mati presadila
v božjem vrtu okrasile
hčerki mladi grob..

Braslav Vitogoj:

N A S T A N E K I N R A Z V O J
G R Š K E G A H E R O J S K E G A E P A .

Že v homerjevi dobi (1000-700) ni bila Grška več enotna, temveč razdeljena večje število samostojnih državic, ki jih je spajalo tesneje le isto verstvo in ista narodna pesem, vse druge prvine celemekupne države pa so jim bile različne.

Grki so si predočevali svoje bogove popolnoma kot ljudi, ne samo v telesnem, temveč tudi v duševnem oziru. Mislili so si jih z vsemi človeškimi nagoni in strasmi, toda z neskončno večjo močjo in oblastjo, pozneje tudi neumrljive, vedno mlade, do čim so si jih prvotno mislili umrljive, Bogovi domujejo, kakor bogati ljudje v prekrasnih palačah na Olimpu, ki so si ga izprva mislili na zemlji, pozneje pa ga povišali nad oblake.

Tak po človeški zamišljeni bog pa je moral imeti seveda svoje bivališče tudi sredi ljudi, da je v njem stanoval, kjer so ga častili verniki in mu tja donášali darove. Tako božje bivališče, ali svetišče se je razvilo brez dvoma iz domače kapelice, ki so jih imeli stari Grki po svojih hišah. Pozneje so jeli zidati hiše božje na razvalinah starih palač, po svetih logih in gajih.

Vsako svetišče je imelo svoje sveto legendo. Tvorile so jo himne, ki so jih peli svečeniki v čast krajevnemu bogu ob njegovih praznikih. Čim bolj pa so prihajali narodni bogovi na plan, tem hitreje so izgubljali krajevni svoje božanstvo in bili slednjič ponižani v junake ali heroje, ki so živeli bajé v starodavnih časih in bili mnogo mogočnejši, kakor navaden človeški rod. Čelo Herakleja ni mogel niti tej usodi. Pesmi, ki so slavile njih dejanja, so izgubljale polagoma svoj verski značaj. Pozorišče vseh opevanih dogodkov je bilo prenešeno iz nebes na zemljo: iz himne je nastala junaška pesem. Sedaj se je pesniška domišljija lahko gibala svobodneje. Posamezne pesmi so se spojile na raznovrsten način v večje pripovedne skupine, med katere so se polagoma vpletle tudi pesni, ki so slavile zgodovinske dogodke. Ogromna vsebina se je mogla sedaj shvačati le še v obsežnih sestavah: iz junaške pesni se je razvil herojski ep.

Postanki epske tehnike sezajo nazaj v mikensko dobo. Tudi epsko merilo strhov, heksameter, izvira bržkone iz te dobe. Pesnitve iz te zgodne dobe, božje in junaške pesmi, se nam niso ohranile. Iz tega časa poznamo le dva ohsežna homerska epa, ki tvorita vrhunec in konec razvoja starogrških pesnikov. Ta dva epa sta zrela plodova dolgotrajnega razvoja." 1)

1) Dr. I. Beloch: Die Griechen bis Aleksander den Grossen.

Prva in najznamenitejša junaška pripovedna skupina opeva razrušenje Troje ali Ilija, ki je bil, kakor je razvidno iz ogromnih razvalin iz med najvažnejših mest v predmikenski in mikenski dobi. Da so ravno Grki razrušili Trojo, n neverjetno, ker vemo, da so prodirali v zadnjih stoletjih mikenske dobe po obalah egejskega morja. Pripovedke pa, ki tvorijo zrno pesnitve o razdejanju Troje, so mnogo starejše in nimajo z razrušenjem mesta nikakoršnega stika. Temelj cele pesnitve tvori prastara bajka o boju Likov (bogovi svetlobe) in Danajci, (bogovi oblakov-tene). Z njo je v zvezi pravljica, ki pripoveduje, kao je oropal solnčni bog Heleno, ki sta jo njena brata Dioskura osvobodila in pripeljala na njen dom v Sparto. Homerski ep, pa pripoveduje, da je Helenin ropar Trojec Aleksander, kateremu jo po dolgem boju ugrabila njen prvi soprog Menelaj in njegov brat Agamemnon. Okoli teh bajk se je nakopičila tekom časa vrsta drugih bajk in pripovednih oblik, ki so prvotni trojski pripovedni skupini popolnoma tuje. Tako namreč (pripovedka) pravljica o solnčnem bogu Odiseju., ki gre v Had in vrnivši se domov, ugonobi s svojimi ženicami vse priliznjene snubače, km so nadlegovali njegovo zvesto soprogo, med tem ko je sam blodil 20 let po svetu.

Druga iz med imetnitnejši pripovedni skupini temelji na hebenski pripovedki o Eotipu, ki ubije svojega očeta, se oženi z lastno materjo, nevedoč, da sta to njegova oče in mati. Ko spozna svojo pregreho, se za kazen lastnoročno oslepi, siva pa, ki mu jih je rodila mati, prekolne. Radi tega nastane med njima prepir in v dvoboju usmrtita drug drugega. S to pripovedko je v tesni zvezi tudi vojni pohod sedmerih argejskih junakov proti Tebam. Vseh sedem junakov pogine preč mestnimi vrati in njihovi bogovi jih osvetijo, ko premagajo Tebe. Da tvorijo tudi tukaj naravne bajke temelj pesnitve ni dvoma, toda odtegajo se znanstvenemu raziskovanju, ker poznamo pripovedke ter skupine le v mlajših oblikah.

Epi, v katerih so vpletene te ali enake pripovedne skupine so nastali v Janiji. To trditev potrjuje celo ilijadino inodisejno narečje tako zelo, da skoraj ni dvoma o nje resničnosti. Neštevilni eolizmi, ki so pomešani med jonskim narečjem homerskih epov, pa utemeljujejo mnenje, da je izšel jonski ep iz eolskega ki pa tudi ni prvoten, ampak ima svojega roditelja v epu mikenske dobe. Ker temelji vsaka teh pesnitvenih plasti na prejšni in je sprejela od nje mnogo i po obliki i po vsebini, bi bilo popolnoma odveč povpraševati po pesniku teh epov, kajti pri pesnitvi Ilijade in Odiseje je sodelovalo mnogo pesnikov precejno, in neposredno. Ta nepretrganost epske pesnitve nam kaže, da so jo gojili pevci po poklicu, kar lahko spoznamo tudi iz mnogoterih crisov v Odiseji. Junaške pesmi se je naučil sin od očeta, učenec od učitelja, rod od rodu. Tak pevski rod so bili tudi "Hommeridi" na otoku Kiosu, ki so se razporeli po vseh jonskih mestih.

V tem rodu je nastal in zado-bil današnjo obliko trojanski cik-
kel. Ko se je jelo povpraševati po imenu pesnikovem, so začeli
smatrati eponima Homerja pesnikom teh epov, v resnici pa ste
Ilijada in Odiseja zrasli polagoma iz razmeroma majhnega jedra
v obsežni epski pesnitvi.

Različne plasti teh pesnikov se dajo, kakor zemeljske pla-
sti lo,iti druga od druge. Toda sedanja mlajša plast je prodrila
in uničila na več mestih starejše, tako, da ni mogoče poiskati
prvodnega jedra epov. Izmed starejših plasti so nam ostali le
odlomki. Svojo poslednjo obliko so dobili epi bržkone v 8. ali
7. stoletju, dasiravno je bilo pozneje še mnogo dostavljenega.

Potujoči pevci, ki so hodili od mesta do mesta, so razšir-
jali znanje epov, kakor daleč se je razlegala grška govorica.
Pravljivi svet, ki se srčali v junaških pesmih je postal na ta
račin narodova lastnina. Ta duševna vez je mnogo pripomogla, da
so se jeli Grki zavedati svoje narodnosti. Ilijada opisuje tro-
jansko vojsko kot narodno podjetje, katerega so se udeležili
vsi grški narodi. Iz homerskih epov je zajemala vsa poznejša
grška poezija svojo snov. Razven biblije ni zavdalo nobeno slo-
stveno delo tako globokih vtisov in vpliva človeški kulturi,
kakor ravno grška junaška pesem. Grški ep, poleg jugoslovanskih
pesmi, se loči, ko biser od epskih pesnitev drugih narodov in
pričuje o visoko razvitem grškem intelektu, narodnem čustvovan-
ju in kulturi. Cela poezija je imela verski smoter in Homer je
bil nekak katekizem grškega človeka. 1.)

Gojko:

MOJE SOLNCE.

Zlato naše božje solnce
spet je zasijalo,
in celo v gozdiče temne
žarke odposlalo.

Pevce v gaju je pogrelo
da so oživeli,
in na čast pomladi cvetni
pesmice zapeli.

Meni pa si zlato solnce
draga moja ti.
Kadar name gorki žarki
vro ti iz oči.

1.) Dr. Drtina: Miselni razvoj evropskega človeštva.

Smil Dvorjanov.

T E K M A .

Kakor Antona Puščavnika prijema se me skušnjava, da bi kaj napisal. Saj dijaško življenje, naj bo tu, ali tam, vedno spominja na vesele dogodke, ki so si sicer podobni a imajo vendar vsaki svoje posebnosti. Nekoč smo sedeli v drevoredu in se dolgočasili. Tovariš Vojnik nam je začel z neko dogodbo, da bi nas vzdramil pri kateri dogodbi je imel sam ulogo heroja. Tega nam seveda ni povedal naravnost, pač pa je opisal junaka tako, da je stal pred nami ves Vojnik.

V dobi živimo, ko ima, tekma široko področje. Povsod je tekma. Da potolažim konservativce, obljubljam sveto, da ne gre v tej zadevi za "fotbollmatch", kar naj dokazuje to, da spada Vojnik med one fotballiste ki ustrelje na desno, če merijo na levo. Gotovo bi bil poražen, če bi se podal na to polje. Istih misli sta bila Želided Spak in Godeslav Filip Jakob Premec, ko sta sedela popoldne 16, septembra 1290 (po Hedžri' lepo za mizco. Želided je bil pravo nasprotje tovarišu, in vendar sta se razumela. Spak vam je bil podjeten Tržačan, posebno seje pa oollikoval ob kozarcu in načinu spanja. Ti dve posebnosti sta ga prisilili daje hodil v eni razred dalj, kakor se spodobi. Široka glava mu je bila rdeča kot nova streha, zato so mu nadeli priimek " Ogljar ", ki ga je dovolil vsakemu, če ga je rabil v primernem tonu.

Draga bralka - če mi radovednost katero pripelje - zdaj pa pojdiva v vizito k Premcu. Kaj vidim? Ne upaš se mu pogledati v obraz? Zakaj ne? O, lep človek je bil Premec, malo takih, še manj lepših. Nihče ni mogel vzdržati njegovega pogleda " razun" mene.." je dostavil Vojnik ponosno in nas pogledal. In vsi smo ga občudovali, namreč Vojnika. Tedaj je nadaljeval:

Bil je pravi Doljenec, vesel, živahen in zvit, ko prešičev rep. Uganjal je burke, da se je krohotalo mesto, posebno mlajši svet, ves teden. Bil je " spoštovan ", kajti niti za hrbotom si niso upali jeziti se nanj. Nihče ni bil varen pred njim, le jaz

in ona....

" Aha! Zdaj pa začnemo," je dejal Rubinič in se zbudil. "Začetek, Vojnik, je bil dolgočasen, da sem skoro zaspal". - Ah, ne zameri, mi a zdi se mi, da si samo ti zaspal, ga je pičil Vojnik. Toda ne moti!

Če pomislim, da je fant danes mrtev, in to radi nje, ob kateri je bil vedno otrok, tedaj se mi pristudi svet in tudi jaz bi ubral pot tovariša in se usmrtil. Hm! je zakasljajal Rubinič

sumljivo. Najbrže je pogodil tovariša, ki je junaka zato pokopal da bi ne bil osumljen, da je sam tisti lepi človek. Toda verujmo mu, sicer bi moral tu že končati svojo povest.

Tisto leto sta stanovala pri Bočljaju. Vpokojen poštar je bil Bodljaj, Premec in Spak sta se počutila tam prav domača, Ko sta se Bodljaj in njegova izvoljenka jemala, sta imela poleg svojih križev tudi 3000 križanin v hranilnici. Ljudje vedo, da sta bila dolgo sama, vendar jima ni bilo čakati tako dolgo, kot Sari in Abrahamu.

V sedmem letu zakona namreč je prešerno priplavala po Savi lična košarica, ki jo je babica darovala Bodljaju. Vnji je našel prelepo detece ženskega spola. Krstili so to detece za Anico. Anica je bila kot otrok prava rožica. V trinajstem letu že so ji bili za petami razni gizdalini. To jo je privedlo do spoznanja da je lepa.

Kdo še ni bral, slišal in čutil, kakšna je ženska, ki je lepa in mlada? Opišem jo vam le toliko, da je ne boste zamenjali s svojimi boginjami. Rečem vam, pravi ciganski izraz, dasi sta bila oče in mati rdeča kot rdeči lasje.

"No, malo prekrepka primeral" ga je prekinil zbadljivo Rubinič.

"Ne moti!" je odvrnil Vojnik. Z Rubiničem se nista dobro razumela, Aničine oči so omamljale. Nos in brado je imela majhno, to se razume. Život te je hitro zapeljal iz pravega tira. Nevošljive so ji bile celo 18 letne deve. Skratka, bila je uzor lepote, le srca hi imela. Najbolj so jo ljubili v mestu, a obenem jo tudi najbolj sovražili. Zadnje posebno odbiti zaljubljeni in njene najbližje tovarišice.

Spak in Premec sta torej sedela v sobi ci, zatopljena v učen razgovor. Izvedela sta na svojo jezo, da pride še neki Brajko k njima stanovat.

Že njegovo ime je bilo zoprno: Bonifikacij Brajko! V tem je o drpla Anica duri, zaklicala: "Južina!" in odšla takoj.

"Še tega je bilo treba" je vzdihnil Spak; mislil je seveda na Bonifacija.

Pri južini sta natančno poizvedovala o novem kolegu. Anica je bila zelo dobre volje. Premec je zato sklenil, da zagotovi svoje razmerje z njo. Povedati moram, da mu je Anica dovolila

pred tremi meseci, predno je šel domov, da jo ljubi. Pa samo zato, ker si je tožilo po poljubih, o katerih sladkosti so ji pravile prijateljice. Nekaj časa je vladal med njima sladka skupnost, a še predno je odšel, se je Anica zopet skujala.

(dalje prihodnjič)

W. Braslav.

PUBLIKACIJE SOCIALNE MATICE za 1. 1913.

Socialna Matica je stopila letos prvičkrat s svojimi publikacijami pred slovensko javnost. Kakor vsako književno podjetje so tudi Socialno Matico pozdravili Slovenci s kaj dvomljivim obrazom, nekateri so jo naravnost odklanjali kot nepotrebno.

Reči moram, da sem sam zelo rado vedno čakal na prvo izdanje. Rano za božič nam je podarila nova Matica pet lepih drobni knjižic, obsegajočih nad 18 tiskovnih pol, eno knjigo (Kisovčev) več, nego nam jih je obljubila iz prva. To so: 1. dr. Karel Slanc - Zadruga in njen pomen o razvoju človeštva, 2. dr. Boris Zarnik - O bistvu življenja, 3. Ferdinand Seidl - Geološki izprehodi po Goriški okolici, 4. dr. Ivan Žmavc - Ozdravljenje socialnega življenja, 5. dr. Vekoslav Kisovec - Družinsko zavarovanje proti nezgodam. Zarnikov in Seidlov spis sta ilustrirana. Zunanja oblika in oprema je zelo lična. Le tiskovni papir bi si želeli malo finejši, da se nebi razmazal tisk tako, kar zelo moti čitatelja. Knjige so pisane zelo poljubno in jih bodo mogli tudi srednješolci višjih razredov s pridom čitati, ako izvzamemo dva spisa: Kisovčev in Seidlov, ki sta jim po vsebini morda preoddaljena. S posebno hvalo moram omeniti Seidlovo naravoslovje razpravo. - Članarina Socialne Matice znaša 5 K, za učiteljstvo, dijaštvo in delavstvo 3 K. na leto. Vsem dijakom, ki se zanimajo za mlado socialno znanost in naravoslovje priporočam, da si nabavijo te knjige.

Da si ohranimo v poznejših letih spomin na začetek svojega leposlovnega in znanstvenega delovanja smo sklenili izdajati vaje "Savinja", v katerih hočemo priobčevati svoje prvence. Da more dobiti vsak tobariš po več izvodov, jih tiskamo z raznoževalnim strojem, ker pisanje je preveč zamudno. Odločno izrekamo, da "Savinja" nima javnega, temveč zaseben značaj in da politično članke a priori izključuje. Smo prepričani, da bo vsak mladinec, ki dobi morebiti "Savinjo" v roke, vesel našega mladeniškega navdušenja in nam pomagal uresničiti geslo: Hočemo vedno hoditi po cesti lepote, dolžnosti in bratoljubja.

